

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 178
van **KATJA VERHEYEN**
datum: 1 december 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Slachtoffers intrafamiliaal geweld - Opvang en begeleiding

Als een vrouw niet langer thuis kan of wil blijven, wegens bedreiging, een gevoel van onveiligheid of angst, dan kan ze onder meer terecht in een vluchthuis (voor mishandelde vrouwen). Als slachtoffer vindt men hier tijdelijk onderdak. Het vluchthuis vangt ook alleen vrouwen (met hun kleine kinderen) op. Vlaanderen telt verscheidene vluchthuizen. Het adres van het vluchthuis moet geheim blijven voor het grote publiek en zeker voor de dader; enkel het telefoonnummer is publiek.

Ook mannen kunnen slachtoffer zijn van psychologisch, financieel en/of fysiek intrafamiliaal geweld. Maar omdat het taboe enorm groot is - nog groter dan bij vrouwen - durven maar weinig mannen daarmee naar buiten te komen. Sinds maart 2015 kunnen mannen die het slachtoffer zijn van dergelijk extreem familiaal geweld terecht in een vluchthuis. Dergelijke geheime opvangplaatsen voor vrouwen bestaan al langer, voor mannen was dat een primeur.

De vluchthuizen CAW (Centrum Algemeen Welzijnswerk) voor slachtoffers van geweld in het gezin zaten erg vol tijdens de eerste lockdown en dat was nu niet anders. Er is volgens de CAW Groep nood aan extra opvangcapaciteit.

1. Kan de minister een overzicht geven van respectievelijk het aantal vrouwen en mannen dat in 2020 door CAW-hulpverleners begeleid werd rond partnergeweld? Hoeveel van hen verbleven effectief in een vluchthuis? Graag een onderverdeling per provincie.
2. Hoe verhouden de opvang- en begeleidingscijfers zich ten op zichte van de vorige drie jaren?
3. Hoe evalueert de minister bovenstaande cijfers en welke bijkomende maatregelen werden tijdens beide lockdowns genomen om aan het door het CAW gemelde verhoogde aantal aanmeldingen in het kader van intrafamiliaal geweld tegemoet te komen?
4. Hoe reageert de minister op de vraag van de CAW Groep om in extra opvangcapaciteit te voorzien?

ANTWOORD

op vraag nr. 178 van 1 december 2020

van **KATJA VERHEYEN**

1. Hieronder vindt u het aantal cliënten waarvoor het thema partnergeweld binnen het CAW-onthaal werd geregistreerd, aantal cliënten binnen de module 'IFG (intra-familiaal geweld) ambulante begeleiding' (dus ruimer dan alleen partnergeweld) en aantal cliënten binnen de module IFG residentiële opvang (dus ruimer dan alleen partnergeweld).

AANTAL CLIENTEN	1/1/2020-30/11/2020		
Provincie	thema partnergeweld in onthaal	IFG ambulante begeleiding	IFG residentiële opvang
Antwerpen	1.398	815	238
Limburg	876	177	68
Oost-Vlaanderen	1.176	436	44
Brussel	132	35	0
Vlaams-Brabant	598	119	89
West-Vlaanderen	706	240	49
Totaal	4.886	1.822	488

Aantal cliënten vanaf 1 januari 2020 tot en met 30 november 2020 in een vluchthuis in begeleiding.

Provincie	Aantal cliënten plus 18 jaar
Antwerpen	83
Limburg	60
Oost-Vlaanderen	38
Vlaams-Brabant	36
West-Vlaanderen	26
Totaal	243

De onderverdeling tussen het aantal mannen en het aantal vrouwen binnen bovenstaande rubrieken kan momenteel nog niet worden bezorgd. Deze gegevens zullen pas later beschikbaar zijn. Naast mannen en vrouwen worden overigens ook kinderen (die hun mama/papa vergezellen) opgevangen in een vluchthuis of andere vorm van residentiële opvang.

2. Hier vindt u het aantal cliënten waarvoor het thema partnergeweld binnen het CAW-onthaal werd geregistreerd in 2018 en 2019.

aantal cliënten	2018				2019				
provincie	man	vrouw	onbekend	totaal	man	vrouw	X	onbekend	totaal
Antwerpen	247	993	1	1.241	311	912	1	1	1.225
Limburg	317	581	6	904	307	590	0	4	901
Oost-Vlaanderen	339	908	6	1.253	288	810	0	3	1.101
Brussel	20	84	1	105	37	104	0	0	141
Vlaams-Brabant	110	449	0	559	109	443	0	1	553
West-Vlaanderen	154	605	0	759	170	594	0	0	764
Totaal	1.187	3620	14	4.821	1.222	3.453	1	9	4.685

Aantal cliënten binnen de module IFG ambulante begeleiding.

aantal cliënten	2018				2019			
provincie	man	vrouw	onbekend	totaal	man	vrouw	onbekend	totaal
Antwerpen	228	386	0	614	268	460	0	728
Limburg	78	101	0	179	57	100	0	157
Oost-Vlaanderen	200	207	0	407	197	208	0	405
Brussel	0	12	0	12	8	28	0	36
Vlaams-Brabant	19	36	0	55	21	47	0	68
West-Vlaanderen	72	129	1	202	84	150	0	234
Totaal	597	871	1	1.469	635	993	0	1.628

Aantal cliënten binnen de module IFG residentiële opvang.

Aantal cliënten	2018				2019			
provincie	man	vrouw	onbekend	totaal	man	vrouw	onbekend	totaal
Antwerpen	45	110	1	156	72	191	0	263
Limburg	10	51	0	61	23	59	0	82
Oost-Vlaanderen	10	52	0	62	10	51	0	61
Brussel	0	0	0	0	1	0	0	1
Vlaams-Brabant	30	72	0	102	27	79	0	106
West-Vlaanderen	23	69	0	92	27	74	0	101
Totaal	118	354	1	473	160	454	0	614

Aantal cliënten in een vluchthuis in begeleiding

Aantal cliënten	2018			2019		
provincie	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
Antwerpen	21	38	59	22	43	65
Limburg	2	42	44	1	40	41
Oost-Vlaanderen	0	41	41	1	35	36
Vlaams-Brabant	0	33	33	0	28	28
West-Vlaanderen	1	41	42	0	40	40
Totaal	24	195	219	24	186	210

Naast mannen en vrouwen worden overigens ook kinderen (die hun mama/papa vergezellen) opgevangen in een vluchthuis of andere vorm van residentiële opvang.

De cijfers van 2017 werden niet opgenomen. Sinds 2018 wordt een nieuw registratiesysteem gebruikt waardoor de cijfers van 2018-2019-2020 vergelijkbaar zijn. Een vergelijking van deze cijfers met deze van 2017 is minder evident.

- 3-4. Bovenstaande cijfers geven aan dat zowel binnen het CAW-onthaal als binnen de CAW-begeleidingen (zowel ambulante als residentiële) in 2020 een stijging merkbaar is in vergelijking met de voorgaande jaren. Ook het aantal cliënten dat in 2020 werd opgevangen in een vluchthuis, ligt beduidend hoger.

De Corona-crisis heeft een belangrijke impact op het leven en welzijn van mensen. Het was daarom noodzakelijk een gepast aanbod aan psychosociale ondersteuning voor de bevolking te voorzien. Met het actieplan mentaal welzijn of 'Zorgen voor morgen' wil ik een sterk signaal geven aan de bevolking dat we de psychosociale gevolgen van de Corona-crisis zeer ernstig nemen en we zowel op korte als langere termijn oplossingen initiëren. Zo kende ik een extra subsidie toe aan de CAW's voor de versterking van het aanbod psychosociale bijstand op de eerste lijn. Met deze subsidie moeten de CAW's onder meer inzetten op het aanbieden van psychosociale begeleiding aan slachtoffers en plegers van intra-familiaal geweld en misbruik om zo de geweldspiraal te doorbreken zodat geweld stopt en in de toekomst wordt voorkomen.

Er bleek ook een hoge nood te zijn aan bijkomende capaciteit binnen de beveiligde opvang/vluchthuizen, zeker voor die slachtoffers die in normale omstandigheden voor ondersteuning en opvang een beroep zouden doen op hun eigen netwerk. Om hieraan tegemoet te komen werd in een gezamenlijk initiatief met mijn collega-minister Demir voorzien in tijdelijke, bijkomende opvangcapaciteit waarbij CAW Limburg instond voor de psychosociale begeleiding van de slachtoffers die in deze tijdelijke opvanglocatie verbleven. Ik kende hiervoor een bijkomende subsidie toe aan CAW Limburg. Deze tijdelijke opvang werd eind juni in onderling stopgezet, met het CAW werd gezocht naar een oplossing zodat ook de uitstroom uit deze tijdelijke opvang kon gebeuren met alle aandacht voor het welzijn van deze vrouwen en kinderen.

Zoals voor alle domeinen heb ik ook hier in overleg met de betrokken sector de genomen maatregelen tijdens de eerste golf bekeken en waar nodig bijgestuurd. Zo bleek men geen vragende partij om opnieuw te kiezen voor één extra opvanglocatie in een hotel, maar voor de mogelijkheid om in elke regio, indien nodig, bijkomende opvang te kunnen voorzien. Cruciaal hierbij is dat het niet enkel om opvang gaat, maar ook om kwaliteitsvolle begeleiding en een traject dat van bij de start zoekt naar een structurele oplossing. Daarom heb ik, om tegemoet te komen aan mogelijke noden tijdens de tweede golf, in samenspraak met de CAW-Groep, voorzien in bijkomende residentiële opvangcapaciteit. Ik kende aan de CAW's een subsidie toe als financiële vergoeding voor het realiseren van extra opvangnachten voor daklozen en slachtoffers van intra-familiaal geweld. De periode waarvoor deze subsidie is toegekend, loopt nog tot eind maart 2021 in overeenstemming met andere Vlaamse maatregelen. Vanzelfsprekend volg ik de evolutie van de pandemie verder op om indien nodig dit soort maatregelen te verlengen.

We investeerden niet alleen in een versterking van de CAW's om tegemoet te komen aan het verhoogde aantal aanmeldingen, maar ook in de hulplijn 1712. Ook bij 1712 werd een sterke toename van het aantal contacten vastgesteld. Om hieraan tegemoet te komen kende ik in april 2020 een extra subsidie toe aan 1712 waardoor zij hun openingsuren konden uitbreiden en de hulpverleningscapaciteit konden uitbreiden. Een deel van deze projectmiddelen werd besteed aan bekendmakings- en

sensibiliseringscampagnes die inspelen op het thema intra-familiaal geweld tijdens de Corona-crisis.

Een monitoring van de contacten van de voorbije maanden toonde aan dat 1712 nog steeds een verhoogde instroom kent en daardoor met een capaciteitstekort kampt. Om die reden kende ik recent een bijkomende subsidie toe aan 1712 waardoor zij tijdens piekmomenten bijkomende capaciteit zullen kunnen realiseren.